

Folketingets Sundhedsudvalg
v/ Formanden Preben Rudiengaard

København, den 28. februar, 2011

Forslag om videreførelse af det nationale danske fedmeforskningscenter, DanORC (Danish Obesity Research Centre) fra 2012 og frem.

Fedme er et stadigt voksende samfundsproblem, der udover at belaste de ramte individers helbred og mentale og sociale liv også griber ind i mange samfundsområder både i og udenfor sundhedssektoren. Fedmeproblemet er meget stort i en række vestlige lande, men rammer nu også hårdt i mange andre lande kloden rundt. Selvom det har været et relativt set mindre problem i Danmark, er vi dog godt på vej til at ligne mange af de andre lande.

På såvel nationalt, regionalt som kommunalt niveau dukker fedmeproblemet meget ofte op som et sagligt og politisk problem, og også i den private del af samfundet fylder det meget. Det vrirler med fordomme og forvirrende, ofte modsatrettede budskaber fra både tilsyneladende professionelle og menige borgere

Fedmeproblemet rejser en lang række spørgsmål om hvordan det skal håndteres af den enkelte og af samfundet, og beklageligvis er der meget få brugelige svar. Hverken forebyggelse eller behandling fungerer tilfredsstillende, og der er store mangler i den viden, som skulle være grundlag for disse tiltag.

I forsøg på at bidrage til forbedring af vores viden og kompetence på feltet gav det Strategiske Forskningsråd i 2007 en relativt stor 5-årig bevilling (40 millioner kr) til etablering af et nationalt dansk fedmeforskningscenter efter forslag fra en større gruppe danske fedmeforskere fra de aktive forskningsmiljøer på og omkring universiteterne Århus, Odense og København i samarbejde med interesserede partnere fra industrien .

På grundlag af denne bevilling dannedes DanORC (Danish Obesity Research Centre, se www.danorc.dk). Centeret var i begyndelsen fokuseret på nogle få komponenter i fødevarerne (fedtsyrer fra fiske- og planteolier, trans-fedtsyrer, proteinnedbrydningsprodukter i mælk), som formodedes at virke udenom deres kalorieværdier, men har undervejs taget andre aspekter af fedme op. Uden dog at have løst problemerne, har centeret været en stor succes, blandt andet bedømt på fuld opbakning fra samtlige partnere til at søge det fortsat efter bevillingens udløb med dette år.

Afgørende for centerets succes har været mobiliseringen af en række nye yngre forskere, som har haft ph.d. uddannelsesforløb i centeret, og hovedparten af bevillingen er anvendt til dette formål. Med

centerets fulde støtte, har de unge dannet deres eget åbne nationale netværk, hvor de frit kan diskutere opgaverne, lære af hinanden og udvikle samarbejde uafhængigt af de mere bundne rammer for de seniore forskere i de etablerede miljøer .

Forslaget er at der sikres økonomiske midler fra FL 2012 og frem til centerets videreførelse og udvidelse til også at styrke de internationale relationer og samarbejdsmuligheder samt styrke centerets formidlings- og rådgivningstilbud til personer og kredse udenfor forskningsmiljøerne.

DanORC har haft relativt begrænsede muligheder for at opdyrke det internationale samarbejde, som ellers ville være muligt på basis af mange relationer mellem de seniore forskere i centeret og en række af de førende udenlandske forskningsmiljøer, både i og udenfor Europa. Der er ingen tvivl om at centerets kompetence og kvaliteten af dets ydelser vil sikres med en aktiv internationalisering, der især indebærer konkret samarbejde, informationsudveksling, og udveksling af unge forskere miljøerne indbyrdes.

DanORC har udover oprettelsen og vedligeholdelsen af et website haft en beskedent *ad hoc* præget aktivitet på formidlings- og rådgivningssiden, men vil potentielt have mulighederne for en betydelig styrkelse heraf ved bestyknings af centeret stab med professionelle på denne front, der kan varetage en effektiv og brugbar kommunikation mellem de faglige miljøer og det omgivende samfund.

DanORC har været ledet af bestyrelse og en delvist frikøbt centerleder (professor og institutleder, Thorkild IA Sørensen), og har været drevet af et sekretariat med en akademisk forskningsuddannet og en kontoruddannet medarbejder. Sekretariatet har været placeret på Institut for Sygdomsforebyggelse (www.ipm.regionh.dk), fysisk placeret på det gamle Kommunehospital i København, men administrativt tilhørende Bispebjerg Hospital som en afdeling. Institutet er parat til at påtage sig opgaven at videreføre DanORC under forudsætning af en tilstrækkelig finansiering.

De første 5 år har budgettet gennemsnitligt været på 8 millioner kr. årligt. Forslaget er at dette øges med 50% til 12 millioner kr. årligt, foreløbigt i yderligere 5 år til 2016, hvilket ville muliggøre fortsættelse af mobiliseringen af de yngre forskere i de deltagende forskningsmiljøer i Danmark, sikring internationaliseringen, og opbygning af en professionel formidlings- og rådgivningsfunktion. Støtte til forskningsprojekterne i sig selv vil med denne bevillingsramme forsat skulle skaffes ad sædvanlige veje i offentlige og private fonde i og udenfor Danmark.

Udarbejdet af lederen af DanORC,
Thorkild I.A. Sørensen